

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku		
Nazwa kierunku:	Pielęgniarstwo		
Poziom kształcenia:	drugiego stopnia		
Profil kształcenia:	praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Filozofia i etyka zawodu pielęgniarki oraz psychologia studia I stopnia		
Nazwa modułu / przedmiotu (przedmiot lub grupa przedmiotów)	Śmierć i umieranie w różnych kulturach		
Osoby prowadzące:	Prof. Olga Fiedotrsiv		
Forma studiów liczba godzin/liczba punktów ECTS	Kod przedmiotu	ECTS:	
	P-2-K-SUK	1	
	studia stacjonarne w/ćw	studia niestacjonarne w	liczba punktów ECTS
Zajęcia zorganizowane:		25h	0,7
Praca własna studenta:		10h	0,3
Bilans nakładu pracy studenta	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
	udział w wykładach	5 x 5 h	0,7
	udział w seminarium		
	konsultacje	1 x 1 h	-
	RAZEM:	26h	0,7
	Samodzielna praca studenta:		
	przygotowanie do ćwiczeń	-	0,3
	przygotowanie do kolokwium	3 h	
	przygotowanie do egzaminu	7 h	
	RAZEM:	10 h	0,3

Cele modułu:		
Wiedza - student posiada rozszerzoną wiedzę w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • Rytuałów i tradycji związanych ze śmiercią i umieraniem występujących w różnych kulturach i wyznaniach • Roli pielęgniarskiej/pielęgniarskiej w opiece nad umierającymi pacjentami różnych kultur i wyznań 		
Umiejętności - student będzie przygotowany do: <ul style="list-style-type: none"> • Prawidłowego zachowania się po śmierci pacjenta 		
Kompetencje społeczne - kształtowanie postawy studenta do: <ul style="list-style-type: none"> • Rozwiązywania dylematów etycznych w organizacji pracy własnej i zespołu • Przestrzegania zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem i jego rodziną 		
Efekty kształcenia:		
Przedmiotowy efekt kształcenia	Efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
	WIEDZA	
EKP_W01.	interpretuje zagadnienia dotyczące paradygmatu pielęgniarstwa i jego filozofii oraz holistycznego wymiaru opieki pielęgniarstwa;	A.W2.
	UMIĘJĘTNOŚCI	
EKP_U01.	korzysta z informacji oraz danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwa	A.U5.
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
EKP_K01.	krytycznie ocenia własne i cudze działania, przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych	B.K2.
Forma zajęć/metody dydaktyczne:		
Wykłady - metody podające: wykład informacyjny, pogadanka, opis, objaśnienie lub wyjaśnienie;		
Seminaria - metody aktywizujące: burza mózgów, metoda problemowa problemowa.		
Metody weryfikacji efektu kształcenia:		
Nr efektu kształcenia	Metody weryfikacji efektu kształcenia	
	formujące	podsumowujące
A.W2.		Egzamin teoretyczny
A.U5.		Egzamin teoretyczny
B.K2.	Obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	
Treści programowe:		
Wykłady – 25 godz.		
1. Podejście do śmierci i umierania w głównych religiach świata - Śmierć w Chrześcijaństwie, Świadków Jehowy, Islamie.		
2. Podejście do śmierci i umierania w głównych religiach świata cd. - Śmierć w Buddyzmie, Judaizmie, Ateistów		
3. Tabuizacja oraz detabuizacja śmierci.		

4. Opieka paliatywna oraz problemy człowieka umierającego (wielokulturowo), Hospicjum jako alternatywa dla szpitala (ogólnie oraz życie w hospicjum osób wielokulturowych).
5. Okresy żałoby i osierocenia i główne aspekty.

Literatura podstawowa:

1. Galewicz W.: Wokół śmierci i umierania. Antologia bioetyki, Universitas 2009
2. Kübler-Ross E.: Rozmowy o śmierci i umieraniu. Media Rodzina of Poznań, 1998.
3. Kübler-Ross E.: Śmierć ostatni etap rozwoju. Laurum, 2008.
4. Kramer K.P.: Śmierć w różnych religiach świata. Wydawnictwo WAM, 2007.
5. Pearson L. red.: Śmierć i umieranie, PWN 1973.
6. Scherer G.: Filozofia śmierci, WAM 2008

Literatura uzupełniająca:

1. Ordys D., Eszyk J.: Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentami umierającymi różnych wyznań str. 211 [w:] W drodze do brzegu życia Tom II. Praca zbiorowa pod redakcją E. Krajewskiej –Kułak, AM Białystok, 2007.
2. Kowarska J.A. : Polska Roma. Tradycja i nowoczesność. Warszawa 2005.
3. Szuta W. red.: Cierpienie, starość, śmierć i rola sumienia w pracy pielęgniarki, Wydawnictwo Naukowe SLASK 2012.
4. Ware K.: Kościół prawosławny. Bractwo Młodzieży Prawosławnej, Białystok 2002